

**BØRNS
VILKÅR**

**BRUG BØRNETELEFONEN
I UNDERVISNINGEN**

Sundheds- og seksualundervisning
og familiekundskab

Undervisningsmateriale 6.-7. klasse

UDEN FOR FÆLLESSKABET

INDHOLD

Indledning	3
Materialets aktiviteter	5
1. Ingen venner tilbage	6
2. Rådgiv på BørneTelefonen	8

” Hej Børnetelefonen.
Jeg er 13 år og lige startede i en ny klasse (i starten af året) sammen med nogle af mine gamle klassekammerater. Og jeg synes personligt, at det har været lidt hårdt at komme ind i fællesskabet. Jeg har efterhånden set hvordan venskaberne er i klassen, og hvor tætte de er. Også har jeg bare indset at jeg har aldrig haft sådan et venskab før. Og det gør mig ked af det, Jeg har været lidt tætte med mine gamle klassekammerater, men ikke så tætte, Kan i hjælpe mig med at få flere og bedre venner? ”

(Barn, 13 år)

BørneTelefonen **RING 116 111**

Børns Vilkår 2023 ©

Kopiering og print af dette materiale eller dele deraf er kun tilladt efter reglerne i gældende lov om ophavsret eller inden for rammerne af en aftale med Copydan.

Indhold: Katrine Andersen, Aviaja Stjernstrøm og Johanne Sidelmann Tvergaard
Layout: AntonMaria - Visuel Kommunikation

På BørneTelefonen henvender børn og unge sig om alt, hvad der rører sig i deres liv. Der er intet problem, der er for stort eller for småt.

Venner, venskaber og at være med eller føle sig uden for fællesskaber fylder rigtig meget på BørneTelefonen. Og netop de følelser, er for en del børn og unge relateret til livet i skolen. Klassesamtaler om fællesskaber og udelukkelse fra fællesskaber kan sikre, at eleverne ikke står alene med at tænke og føle sig på en bestemt måde, samt har redskaber til at få alle med i fællesskaber.

Undervisningsmaterialet kan bruges til at sætte fokus på, hvordan man styrker fællesskabet i klassen og består af to dele. Den første del handler om, hvad det vil sige at være en del af klassefællesskabet og omvendt, hvad det vil sige at stå uden for det. Den anden del handler om, hvordan man kan rådgive andre børn inde på BørneTelefonens hjemmeside under Børn Hjælper Børn.

Materialets mål og rammer

Materialet indeholder undervisningsaktiviteter til en lektion og dets omdrejningspunkt er virkelige fortællinger fra BørneTelefonen. Materialet tager udgangspunkt i Fælles Mål for det obligatoriske emne Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) og mere specifikt i de to færdigheds- og vidensområder 'Personlige grænser' og 'Venskaber' for 6. klasse, samt færdigheds- og vidensområdet 'Relationer' for 7. klasse:

PERSONLIGE GRÆNSER		VENSKABER		RELATIONER	
Eleven kan respektere egne og andres personlige grænser.	Eleven har viden om mobning og trivsel.	Eleven kan vurdere betydningen af gode venskaber.	Eleven har viden om relationers betydning for sundhed og trivsel.	Eleven kan vurdere følelsesmæssige dilemmaer i relationer.	Eleven har viden om følelser og relationers betydning for sundhed, trivsel og seksualitet.

Tryghed i undervisningen

Tryghed i undervisningen er ekstra vigtigt, når man underviser i emnet Uden for fællesskabet og de andre emner i Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab. Derfor anbefaler vi, at du som lærer har et særligt fokus på, at undervisningen er tryk for alle elever, når du skal arbejde med undervisningsmaterialet.

DERFOR:

- **Tal med eleverne**, inden I går i gang. Lad dem komme med bud på, hvad der skal til, for at det føles trygt og rart at deltage i undervisningen.
- **Vær tydelig** omkring, hvad der skal foregå i undervisningen.
- **Del ikke private eller personlige erfaringer** i undervisningen, hverken dine egne eller andres.
- **Åbn op** for, at det er ok at melde pas, hvis der er noget, man synes er svært eller pinligt at tale om.
- **Sørg for**, at der ikke er elever, der bliver udskammet eller udstillet i undervisningen. Når man taler om et emne som at føle sig uden for fællesskabet, er det ekstra vigtigt at sørge for, at der ikke bruges diskriminerende og nedsættende sprog blandt eleverne.
- **Husk at sige**, at mange kan synes, at det er pinligt eller svært at tale om at stå uden for et fællesskab, så det er ok at komme til at grine. Men man må ikke grine af hinanden.

HVORFOR VI IKKE ANBEFALER KØNSOPDELING I UNDERVISNINGEN:

- **Det er vigtigt, at alle får viden om fællesskaber** og hvordan man kan inkludere alle i fællesskaber, uanset hvilke personlige erfaringer man har/kommer til at få.
- **Eleverne skal møde hinanden i dialogen.** Det er også derfor, at SSF foregår i skolen og ikke i hjemmet.
- **Hvis man kønsopdeler, risikerer man at sætte elever i udsatte positioner.** Det kan være elever med andre køn end dreng/pige, eller elever som har deres bedste venner blandt nogle med et andet køn, og som derfor kan opleve, at det er utrygt, når de skal skilles fra dem i undervisningen.

Når det er sagt, kan der være specifikke årsager i netop din klasse, som gør det nødvendigt at opdele i mindre hold fx på baggrund af køn. Hvis det er tilfældet, må du være ekstra opmærksom på, om der er elever, som kommer i klemme i den opdeling, og at den viden eleverne får, er den samme uanset køn.

UNDERVISNINGSMATERIALETS AKTIVITETER

1. Ingen venner tilbage
2. Rådgiv på BørneTelefonen

STRUKTUR

For hver aktivitet er der kort beskrevet:

Mål

Aktivitetens læringsmål

Tidsforbrug

Hvor lang tid aktiviteten tager

Materialer

Beskrivelse af hvilke materialer, det kræver at gennemføre aktiviteten

Fremgangsmåde

En trin-for-trin-beskrivelse af, hvordan aktiviteten gennemføres

1. INGEN VENNER TILBAGE

Mål:

- At eleverne reflekterer over, hvordan det er at være uden for fællesskabet
- At eleverne reflekterer over, hvad klassen kan gøre for at sikre, at alle er en del af fællesskabet

Tidsforbrug:

15-20 minutter

Materialer

- En video med breve fra BørneTelefonen
- Et elevark med arbejdsspørgsmål

VÆR SÆRLIGT OPMÆRKSOM PÅ:

Det fremgår ikke, hvilket køn den unge, der har skrevet brevet, har. Det kan være en pointe at nævne, at man kan have præcis de samme følelser, uanset hvilket køn man har.

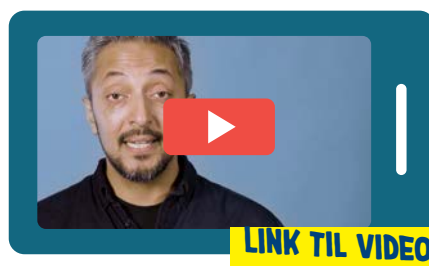

Fremgangsmåde:

Inddel eleverne i små grupper, eller lad dem sidde sammen i makkerpar. Det er vigtigt, at alle er i en gruppe, hvor de er trygge.

Forklar eleverne, at nu vil du vise en video med en underviser fra Børns Vilkår, der læser et brev højt, som en ung har skrevet ind til BørneTelefonen.

Se videoen i fællesskab og sørg for, at alle ved, hvad det går ud på. Oprids eventuelt centrale pointer.

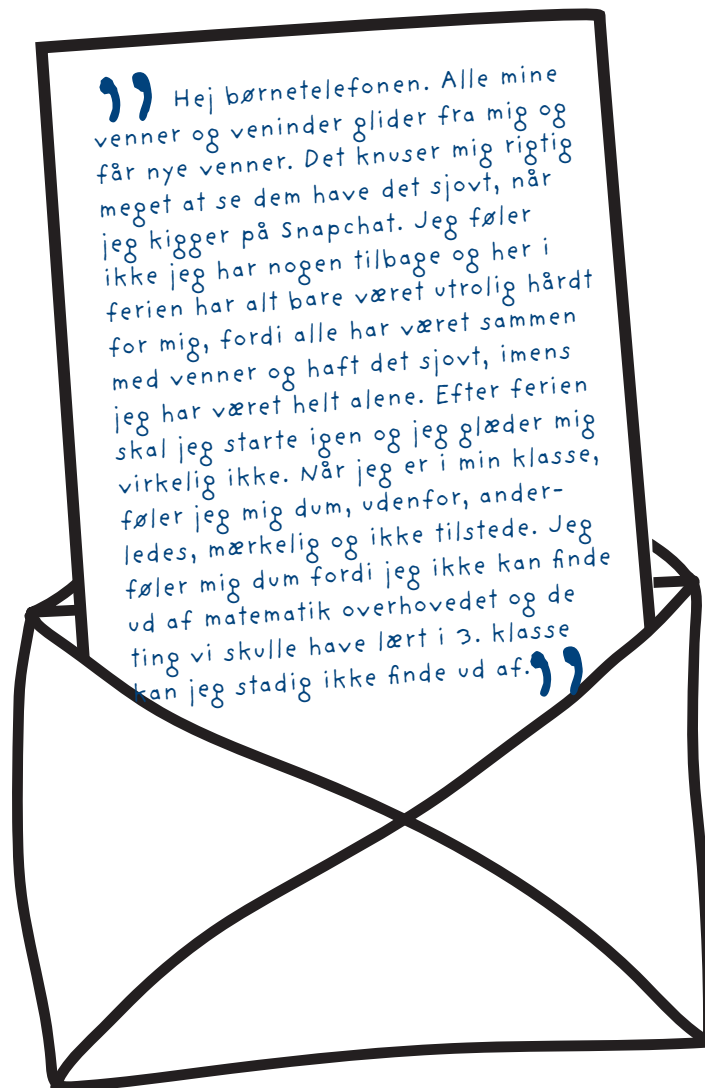
Giv hver gruppe et elevark med arbejdsspørgsmål til videoen, og bed eleverne tale om de fire arbejdsspørgsmål.

Gennemgå nu arbejdsspørgsmålene i plenum og suppler eventuelt med disse spørgsmål:

- Hvad kan være grunde til, at man føler sig udenfor?
- I giver mange gode bud på aktiviteter, er det nogle man også kan lave i frikvarteret/pauserne?
- Hvad kan man som klasse-kammerat gøre, hvis man ved, at der er en i klassen, der føler sig udenfor?

ELEVARK 1: INGEN VENNER TILBAGE

ARBEJDSSPØRGSMÅL:

- Hvorfor er den unge nervøs for at komme tilbage i skole efter sommerferien?
- Hvilke følelser kan man have, når man vender tilbage fra en ferie?
- Forestil jer, at I er den unges klassekammerater. Hvad ville I gøre for at hjælpe den unge til igen at føle sig tryk i sin klasse?
- Kom med forslag til, hvilke fælles aktiviteter I kunne lave i jeres klasse for at sikre en god start efter ferien.

BørneTelefonen **RING 116 111**

RING ELLER SKRIV TIL BØRNETELEFONEN

BørneTelefonen er et anonymt rådgivningstilbud til børn og unge, som har brug for råd, trøst eller bare en voksen, der har tid til at lytte.

TEMASIDER

Børnetelefonen.dk har temasider om f.eks. venner, mobning, digitale fællesskaber og ensomhed, hvor man blandt andet kan finde information, videoer, gode råd og quizzet.

VENNER

MOBNING

ENSOMHED

**DIGITALE
FÆLLESSKABER**

RÅDGIVNINGSØVELSE - BØRN HJÆLPER BØRN

2. RÅDGIV PÅ BØRNETELEFONEN

Mål:

- At eleverne tilegner sig viden om BørneTelefonen, herunder Børn Hjælper Børn
- At eleverne kommer med bud på, hvordan man kan rådgive børn og unge indenfor forskellige emner

Tidsforbrug:

25-30 minutter

Materialer

- Et interaktivt whiteboard (fx Smartboard),
- Computere eller tablets

DE 5 HUSREGLER

1. Pas godt på dig selv og skriv ikke personlige oplysninger.
2. Pas godt på hinanden.
3. Genlæs brevet før du giver råd.
4. Vi læser alle breve og tager det alvorligt.
5. Hav tålmodighed.

Fremgangsmåde:

Forklar eleverne, at på BørneTelefonen kan man få hjælp af en rådgiver ved at ringe, skrive et brev, chatte eller sms'e. Men man kan også gå ind på Børn Hjælper Børn og enten give eller få råd af andre børn og unge. Der er ikke nogle problemer, der er for små eller mærkelige til Børn Hjælper Børn. Men der kan være emner, som handler om noget, der er bedre at få hjælp til fra en af BørneTelefonens voksne rådgivere. De breve man kan finde på Børn Hjælper Børn handler bl.a. om venskaber, at føle sig uden for fællesskaber, forelskelse, skole-skift og digitale medier.

Vis derefter på smartboard siden 'Hvad er Børn Hjælper Børn' inde på BørneTelefonens hjemmeside:

<https://bornetelefonen.dk/hvad-er-boern-hjaelper-boern/>

Læs i fællesskab, hvad Børn Hjælper Børn er. Gennemgå også Børn Hjælper Børns 5 husregler.

Nu er eleverne klar til at rådgive. Inde under Børn Hjælper Børn kan I se de forskellige emner, som børn og unge har skrevet ind om.

Inddel eleverne i små grupper, som de er trygge i. Forklar, at de nu skal vælge et brev, som de i gruppen i fællesskab skal svare på. Husk eleverne på, at de skal rådgive med Børn Hjælper Børns 5 husregler i baghovedet.

Saml op i plenum og hør de forskellige grupperes besvarelser. **Suppler eventuelt med disse spørgsmål:**

- Hvilke fordele er der ved, at kunne få hjælp af andre børn og unge?
- Hvilke overvejelser/diskussioner havde I, da I skulle rådgive?
- Hvordan er det at rådgive et andet barn/unge?
- Hvilke emner skriver børn og unge ind til Børn Hjælper Børn om?

